

hiányzik közülünk, könyvtárunkból, amelyhez elszakíthatatlanul tartozott.

Az ür, amit lelkünkben hátrahagyott betölthetetlen, de alakja emlékezetünkben és kegyeletünkben tovább is élni fog.

ASZTALOS MIKLÓS.

Egy magyar humanista glosszái Erasmus Adagia-jához.
A közelmúltban a Fővárosi Könyvtár a bécsi Gilhofer & Ranschburg cégtől ERASMUS ROTTERDAMUS *Adagia*-jának ALDUS műhelyében készült 1508. évi kiadását vásárolta meg. (ERASMI ROTTERDAMI *Adagiorum Chiliades Tres Ac Centuriae Fere Totidem*. Venetiis in aedibus Aldi Mense Sept. MDVIII. 4°. 249 ff.) A mű elsősorban azért keltette fel a könyvtár érdeklődését, mert előzéklapján olvasható kézirati bejegyzés szerint a magyar PELEI TAMÁS tulajdona volt, aki a könyvet Budán vette. A szurágott, de különben teljesen ép, egykorú borjúbőr kötésbe kötött könyv számos más helyén részben önálló, de leginkább az Adagia szövegéhez kapcsolódó kézirati bejegyzéseket találunk, amelyek elárulják, hogy PELEI izig-vérig ERASMUS szellemi köréhez tartozott. A glosszák ismertetéséről és PELEI TAMÁSNAK a magyar erasmisták sorába való beállításáról a Fővárosi Könyvtár igazgatója a Könyvtár kiadványaiban fog gondoskodni.

K. B. O.

Közkönyvtárból kölcsönvett könyvek sürgetése a XVIII. század végén. A közkönyvtári könyvkölcsönzés a XVIII. század végén még a kivételek közé tartozott, mert a közkönyvtár nem teljesített közművelődési feladatokat, s éppen ezért a kölcsönzött könyvek sürgetése terén nem alakulhatott ki megfelelő könyvtári gyakorlat, hanem adott esetben a közigazgatási hatóságokat kellett e célra igénybe venni. Ilyen közigazgatási hatósági eljárásra találtunk példát MARTINOVICS IGNÁC esetében, aki 1791-ig a lembergi egyetem tanára volt s minthogy ottani tanszékének feladása után az egyetemi természettani intézet könyvtárának több könyve nála maradt, a galíciai gubernium tett lépéseket azok visszaszerzésére. 1791. december 13-án ugyanis a galíciai gubernium átírt a magyar helytartótanácsához s megsürgette azon könyvek visszaadását, melyeket MARTINOVICS a lembergi természettudományi intézet könyvtárából elvitt. Az átírat az elvitt könyvek jegyzékét is közli, amely jegyzék szerint kizárólag matematikai, természet- és vegytani munkákról volt szó, amely munkák MARTINOVICS érdeklődési köréhez tartoztak. Nem állapítható meg az átíratból, vajjon elismervény ellenében kikölcsönzött könyvekről volt-e szó, avagy a nevezett intézet könyvvállományának felülvizsgálata közben állapították meg a hiányt, s minthogy az intézet MARTINOVICS felügyelete alatt állott, rajta követelték a hiányzó könyveket. Lemberg-